

Врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.42/20, 77/21, 154/23, 55/24 и 193/24), а во врска со член 50 став 3 од истиот Закон и членовите 16, 17 и 19 од Правилникот за заштита на малолетните лица (Пречистен текст) арх.бр.01-4898/1 од 22.11.2024 година, точка 6 и точка 14 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) арх.бр.01-4139/1 од 07.11.2022 година, Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-4944/1 од 27.11.2024 година и Заклучокот арх.бр.02-5193/5 од 26.12.2024 година, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на 46-та седница одржана на 25.12.2024 година, го донесе следното

Решение за преземање мерка – јавна опомена

1. ЈАВНО СЕ ОПОМЕНУВА Трговското радиодифузно друштво (ТРД) ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип, заради извршена повреда на член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (ЗАВМУ) и на членовите 16, 17 и 19 од Правилникот за заштита на малолетните лица (ПЗМЛ), на начин што на телевизискиот програмски сервис на радиодифузерот, на 4 ноември 2024 г., играниот филм „Наполнет пиштол (Loaded)“ пред почетокот на емитувањето беше несоодветно класифициран како програма од втора категорија и се емитуваше во несоодветен програмски период. Дополнително, за време на емитувањето не беше означен со предупредувачката сигнализација за заштита на малолетните лица.

Повредата од став 1 од оваа точка, специфицирана е во Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-4944/1 од 27.11.2024 година, кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

2. МУ СЕ НАЛОЖУВА на ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип во рок од 20 (дваесет) дена од денот на приемот на ова Решение да го усогласи своето работење со одредбите од ЗАВМУ и ПЗМЛ.

3. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

4. Ова Решение е конечно, а како ден на негово донесување се смета денот на неговата заверка во архивата на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (Агенцијата).

Образложение

Агенцијата врз основа на член 28 од ЗАВМУ е надлежна да врши програмски надзор (мониторинг) на програмите на радиодифузерите и давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање, како и на програмските пакети кои ги реемитуваат операторите на јавни електронски комуникациски мрежи од аспект на почитувањето на одредбите од цитираниот Закон, дозволите, издадените потврди за регистрација, подзаконските акти и другите акти донесени од Агенцијата.

Во согласност со член 23 став 1 алинеја 1 од ЗАВМУ, Советот на Агенцијата против издавач на медиум (радиодифузер) презема мерка - јавна опомена согласно со овој Закон, во случаите кога е извршена повреда или прекршување на одредбите од ЗАВМУ и подзаконските акти донесени врз основа на истиот, како и на условите и обврските утврдени со дозволата и други акти на Агенцијата.

Согласно член 50 став 1 од ЗАВМУ, радиодифузерите не смеат да емитуваат или да пренесуваат програми кои можат сериозно да му наштетат на физичкиот, психичкиот или на моралниот развој на малолетните лица, особено програми кои содржат порнографија или прекумерно насилство. Давателите на услуги, по барање, мора да преземат најстроги технички мерки за да обезбедат дека малолетните лица се заштитени од најштетните содржини како што се прекумерното насилство и порнографијата. Освен програмите од ставот (1) на овој член, други програми кои би можеле да му

наштетат на физичкиот, психичкиот и на моралниот развој на малолетните лица се обезбедуваат од давателите на аудиовизуелни медиумски услуги така што малолетните лица да не можат на вообичаениот начин да ги видат или да ги слушнат програмите. Кога програмите се емитуваат или репризираат во некодирана форма, давателот на аудиовизуелни медиумски услуги е должен пред нивното емитување да обезбеди претходно акустично предупредување и можност да бидат препознаени со помош на визуелни знаци во целиот тек на емитувањето на програмите (член 50 став 3 од ЗАВМУ).

Во член 16 од ПЗМЛ (временски периоди за категориите програми) пропишано е дека во зависност од очекуваниот состав на публиката, категориите програми можат да се емитуваат во следните временски периоди: првата и втората категорија програми се емитуваат во текот на целото деноноќие; третата категорија се емитува во периодот од 20:00 до 05:00 часот; четвртата категорија се емитува во периодот од 22:00 до 05:00 часот; петтата категорија се емитува во периодот од 00:00 до 05:00 часот.

Член 17 од ПЗМЛ (описи на категориите програми) пропишува дека категориите аудиовизуелни програми утврдени во член 15 од овој Правилник се определуваат според следниве описи: (2) Втора категорија - програми што не се препорачуваат за деца под 8 години, за чие следење се препорачува надзор од родител или старател. Може да се емитуваат во текот на целото деноноќие, со препорака да се гледаат со надзор од родител или старател. Можен е опфат на посериозни теми: девијантно однесување, семејно насилство, расизам и слично, меѓутоа програмите во ниту еден случај не смеат да поттикнуваат, ниту пак во себе да вклучуваат каква било афирмација на девијантно однесување или на поведение навредливо за човековото достоинство. Не е дозволена пренагласена употреба на непристоен (вulgарен) говор. Неутрална, природна појавност на голо човечко тело е дозволена, меѓутоа без каков било vulгарен сексуален контекст. Описите, сцените и/или глетките со еротика мора да бидат исклучително ретки и сосем ненагласени, дискретни и без vulгарни алузии. Дозволено е умерено прикажување насилство, но, без детали на суровост, оправдано во заплетот на сценариото, без да се нагласува присуството на вистинско оружје или на опасни техники за меѓучовечка пресметка.

(5) Петта категорија - програми што не се соодветни за публика под 18 години. Се толерираат описите, сцените и/или глетките на насилство и последици од насилство, како и приказите на еротски односи. Се почитува автономното право и самосвеста на полнолетната личност да одлучува при избирањето вид и категорија програма што сака да ја проследи. Емитувањето порнографија и садизам е забрането и во ниту еден случај не треба да се доведува во врска со оваа категорија програми. Во оваа категорија програми нема ограничувања во врска со темите, а единствените ограничувања се во врска со начинот на нивната обработка.

Согласно член 19 од ПЗМЛ (содржини во кои се аплицира предупредувачка сигнализација), предупредувачката сигнализација задолжително се аплицира пред почетокот и за време на емитувањето на програмите на телевизиските програмски сервиси и на соодветно место до програмите/видеата создадени од корисници достапни во каталозите на аудиовизуелните медиумски услуги по барање, и тоа: во сите видови играна програма, и во оние видови програми/видеа создадени од корисници со информативна, образовна или забавна функција кои, било како целина било преку нивни делови, можат штетно да влијаат врз малолетните лица. Аудиовизуелните медиумски услуги по барање треба да ги означат содржините од ставот 1 на овој член и за време на нивното прикажување, соодветно на техничките услови на платформите за споделување видеа/социјалните мрежи.

Во рамките на своите законски надлежности, Агенцијата преку Секторот за програмски работи, на 27 ноември 2024 г., изврши редовен програмски надзор (мониторинг) на телевизискиот програмски сервис на ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип, емитуван на 4 ноември 2024 г., на локално ниво, при што констатираше прекршување на членот 50 став 3 од ЗАВМУ и на членовите 16, 17 и 19 од ПЗМЛ. Имено, со редовниот програмски надзор врз телевизискиот програмски сервис на ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип, емитуван на 4 ноември 2024 г., на локално ниво, констатирано е прекршување на членот 50 став 3 од ЗАВМУ и на членовите 16, 17 и 19 од ПЗМЛ, на начин што спротивно на членовите 16 (временски периоди за категориите програми) и 17 (описи на категориите програми) од ПЗМЛ, играниот филм „Наполнет пиштол (Loaded)“ пред почетокот на емитувањето беше погрешно означен како програма од Втора категорија (8+) и се емитуваше во несоодветен програмски термин. Според насоките од ПЗМЛ, поради долготрајни сцени на насилство, непристојно однесување, психофизичка тортура, играниот филм треба да биде класифициран како - програма од Петта категорија (18+), што не е соодветна за публика под 18 години, и што може да се емитува само во периодот од 00:00 до 05:00 часот. Спротивно на член 19 од ПЗМЛ (предупредувачка сигнализација), играниот филм за време на емитувањето не беше означен со предупредувачка сигнализација која ја означува категоријата програма. Според насоките од ПЗМЛ, предупредувачката сигнализација задолжително се аплицира пред почетокот и за време на емитувањето на програмите.

Повредата од точка 1 од ова Решение, специфицирана е во Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-4944/1 од 27.11.2024 година, кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

Согласно член 23 став 3 од ЗАВМУ, Советот на Агенцијата до ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип, на 29.11.2024 г., испрати Допис наш арх.бр.10-4944/2 од 29.11.2024 г., со кој му го достави Писмениот

извештај за извршен програмски надзор, арх.бр.10-4944/1 од 27.11.2024 г., со цел во рок од 7 (седум) работни денови од денот на приемот на дописот, до Советот на Агенцијата да достави изјаснување во писмена форма за стореното прекршување на одредбите од ЗАВМУ и од ПЗМЛ. Дописот беше уредно примен од страна на радиодифузерот на 03.12.2024 г., за што ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип, достави писмено изјаснување за стореното прекршување на одредбите од ЗАВМУ и ПЗМЛ, арх.бр.10-4944/3 од 10.12.2024 г. Советот на Агенцијата на седницата одржана на 25.12.2024 г., го разгледа предметниот Писмен извештај и доставеното писмено изјаснување и заклучи на ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип, да му се изрече мерка – јавна опомена.

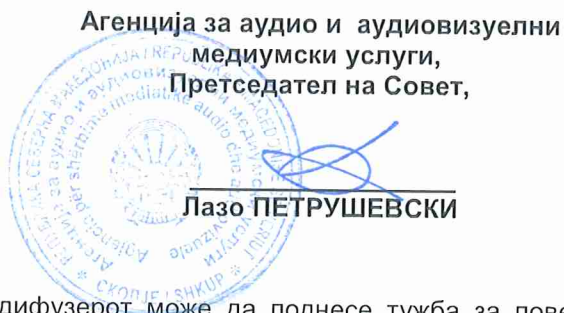
Следствено на напред наведеното, врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од ЗАВМУ, а во врска со член 50 став 3 од истиот Закон и членовите 16, 17 и 19 од ПЗМЛ, точка 6 и точка 14 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст), Писмениот извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-4944/1 од 27.11.2024 година и Заклучокот арх.бр.02-5193/5 од 26.12.2024 г., поради констатирано непочитување на одредбите од ЗАВМУ и ПЗМЛ, утврдено во точка 1 на ова Решение, Советот на Агенцијата на 46-та седница одржана на 25.12.2024 г., донесе Решение со кое јавно се опоменува ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип, и му се наложува, во рок од 20 (дваесет) дена од денот на приемот на Решението да го усогласи своето работење со одредбите од ЗАВМУ и ПЗМЛ. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

Согласно член 24 од ЗАВМУ, ова Решение е конечно и против него радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Врз основа на горе наведеното, се донесе решение како во диспозитивот.

Прилог (1):

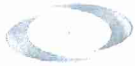
- 1) Писмен извештај за извршен програмски надзор арх.бр.10-4944/1 од 27.11.2024 година

Правна поука: Против ова решение радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Доставено до:

- ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип;
- Управителот на ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип;
- Одговорното лице на програмата во ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип;
- Секторот за правни работи и јавни набавки;
- Секторот за програмски работи и
- Назначените лица во Агенцијата за водење на уписникот Уп1.

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Примено: Pranuar:		27.11.2024	
Орг. Един. Nj.org.	Број: / Numer:	Прилог: Shtojce:	Вредност: Vlera:
10	4944/1		

Врз основа на член 28 Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 42/20, 77/21, 154/23, 55/24 и 193/24), се доставува:

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕН ПРОГРАМСКИ НАДЗОР

1. Вид надзор: Редовен;
2. Субјект на надзорот: Трговско радиодифузно друштво ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип;
3. Период опфатен со надзорот: 4 ноември 2024 година
4. Датум на извршување на надзорот: 27 ноември 2024 година;
5. Предмет на надзорот:
 - Член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на малолетните лица од програми што би можеле да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој);
 - Член 50-а од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на личните податоци на малолетните лица)
 - Правилник за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр. 172/14) и Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.213/24);
 - Членовите 53, 54, 55, 98, 99, 100 и 101 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (правила за емитување аудиовизуелни комерцијални комуникации);
 - Упатство за примена на одредбите за пласирање производи – пречистен текст (Бр. 01-2970/1 од 05.07.2024 година);
 - Правилник за спонзорство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 40/15) и Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за спонзорство („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.219/24);
 - Правилник за нови рекламни техники („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/15);
 - Член 52 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (обврски при обезбедување квизови или други облици на наградно учествување);
 - Член 93 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (користење телефонски услуги со додадена вредност и телефонско гласање);

- Правилник за програми со наградно учествување и за користење телефонски услуги со додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 185/14);
- Член 94 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (емитување игри на среќа)

6. Претходно изречена мерка: /

7. Констатации од надзорот:

Со редовниот програмски надзор врз телевизискиот програмски сервис на ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип, емитуван на 4 ноември 2024 година, на локално ниво, констатирано е прекршување на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 16, 17 и 19 од Правилникот за заштита на малолетните лица.

Спротивно на членовите 16 (временски периоди за категориите програми) и 17 (описи на категориите програми) од Правилникот за заштита на малолетните лица, играниот филм „Наполнет пиштол (Loaded)“ пред почетокот на емитувањето беше погрешно означен како програма од Втора категорија (8+) и се емитуваше во несоодветен програмски термин. Според насоките од Правилникот за заштита на малолетните лица, поради долготрајни сцени на насилство, непристојно однесување, психофизичка тортура, играниот филм треба да биде класифициран како - програма од Петта категорија (18+), што не е соодветна за публика под 18 години, и што може да се емитува само во периодот од 00:00 до 05:00 часот.

Спротивно на член 19 од Правилникот за заштита на малолетните лица (предупредувачка сигнализација), играниот филм за време на емитувањето не беше означен со предупредувачка сигнализација која ја означува категоријата програма. Според насоките од Правилникот за заштита на малолетните лица, предупредувачката сигнализација задолжително се аплицира пред почетокот и за време на емитувањето на програмите.

4 ноември 2024 година

Наслов на емисијата	Период на емитување	
	Почеток	Крај
„Наполнет пиштол (Loaded)“ - игран филм	22:41:38	23:59:59
Опис на прекршувањето:		
<ul style="list-style-type: none">- Играниот филм пред почетокот на емитувањето беше погрешно означен како програма од Втора категорија (8+) и се емитуваше во несоодветен програмски термин. Според насоките од Правилникот за заштита на малолетните лица, програмата од петта категорија (18+), што не е соодветна за публика под 18 години може да се емитува само во периодот од 00:00 до 05:00 часот.- Исто така, играниот филм за време на емитувањето не беше означен со предупредувачка сигнализација за заштита на малолетните лица.		

8. Опис на прекршувањето:

Спротивно на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членоите 16, 17 и 19 од Правилникот за заштита на малолетните лица, на телевизискиот програмски сервис на ТРД ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип, на 4 ноември 2024 година, играниот филм „Наполнет пиштол (Loaded)“ пред почетокот на емитувањето беше несоодветно класифициран како програма од втора категорија и се емитуваше во несоодветен програмски период. Дополнително, за време на емитувањето не беше означен со предупредувачката сигнализација за заштита на малолетните лица.

9. Предлог мерка:

- Советот на Агенцијата да донесе решение за изрекување мерка јавна опомена на Трговското радиодифузно друштво ПРОТЕЛ ДООЕЛ Пробиштип, и согласно со точката 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка бр. 01-4139/1 од 07.11.2022 година, да му наложи во рок од 20 дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Правилникот за заштита на малолетните лица; и

- Да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзорот (радиодифузерот) постапил по опомената (во целост, делумно или не постапил), по истекот на рокот определен во поединечниот акт (решение), донесен од страна на Советот на Агенцијата.

Сектор за програмски работи